

סבלנותו. אולם שניהם שמרו אותה להפתעת הכלל, לקרבות הממושכים הבאים.

אורחים

איש אוהב שלום

צעיר רזה, שטיכה של כיבוש השמחה נעוצה בצווארון חולצתו הלבנה, יושב עם קבוצת חברים בבית-קפה על שפת ימה של תל-אביב. עיניו הבהירות, בתוך פנים חור מות, עטורות מצח רחב ושער שחור מסול-סל, נתנו לו מראה גלוי של אדם שלא אמר שקר מימיו. היה זה מדוראקנדי סתיאנתן (28), ידיד קרוב ותלמיד של מהטמה גנדי המנוח.

סתיאנתן עמד לעזוב את הארץ אחרי ביי קור של כמה שבועות, מדן ועד אילת. הוא הגיע ארצה כדי לראות בעצמו את מדינת היהודים, לבדוק את האפשרויות ל- לחיצת ידי ישראלית-ערבית. סתיאנתן נראה עצוב: האפשרויות לא היו מזהירות. משך ביקורו נסע לקיבוצים, לכפרים ו- ביים, ראה את גבולות ירושלים, את גדרו התיל הקורעים את העיר לשתיים. סתיאנתן שונא תיל. הוא אמר שאנשים היו מאושרים הרבה יותר לולא הומצאה המתכת הדוקרנית.

הפסיק לחרוג. בצעירותו היה סתיאנתן טרוריסט בקליקוס, עיר מולדתו, הרג אנגלים רבים. עד אשר, יום אחד, שעה ש נאם בהתלהבות נגד הכובש הבריטי, הבחין באיש נמוך, קרח, עטוף גלימה לבנה, ש נכנס אל תוך הקהל. האיש בא ישר אליו. סתיאנתן לא גמר את נאומו ומאז לא הרג איש. הוא הפך לתלמידו של האיש הקטן בגלימה הלבנה.

כאשר פרצו הקרבות בין הודים ומוסלמים, התקדם סתיאנתן, יחד עם יתר תלמידיו גנדי הגדול, כשמונים צועד בראשם, אל תוך שטח ההפקר שהפריד בין האויבים, שם, כשאישה מהם לא היה מזוין, התיישבו. אלפי חיילים השליכו את נשקם לרגלי אוהב-השלום ה- גדול והצטרפו אליו. עיניו של סתיאנתן מבי ריקות כל פעם שהוא נזכר בנצחון. עם גמר המלחמה ארגן סתיאנתן אוני- ברסיטה שיתופית. שם חייו, עבדו ולמדו תלמידים ומורים ביחד. הוא עצמו לימד שם פיזיקה וחימיה.

לומדים שם אנשים בני עדות ודתות רבות הודים, נוצרים, בודהיסטים, מוסלמים — ואפילו יהודי אחד. סתיאנתן איננו יודע איך הגיע היהודי לשם: איש אינו שואל מדוע ולמה אדם מצטרף אליהם. כל הבא מתקבל בברכה.

מתי יחזור? ביום שמחת תורה הוזמן סתיאנתן לבית הכנסת ישורון. היתה זו הפתעה בשבילו. הוא שמע כי אסור ליהרר דים להכניס בני דתות אחרות לבית כנסת. הפתעה גדלה כאשר ניתן לו ספר תורה ביד ומישהו הזמין אותו להצטרף לתהלוכת הספרים. היתה זה כבוד רב בשבילו ושמחה, לאחוז בידו את גלילי התורה של משה, אמר הצעיר ההודי. "לעולם לא אשכח את הערב הזה".

השבוע עזב סתיאנתן את ישראל. אולם אם תוקם אוניברסיטה קיבוץ יהודי-ערבי, יחזור ויקדיש את כל חייו לשלום בארץ זו. רק בדרך התרבות והקדימה תוכלו ליצור הבנה הדדית ושלום", היו דבריו הפפידה

לשיר באולם הבימה, הרי בבית המשפט המחוזי ניתנה לה מלוא האפשרות לבטא את עצמה, בפני אולם מלא וגדוש. היא ניצלה את ההזדמנות, פרשה לפני השופט המחוזי, ד"ר זאב צלטנר, את תביעתה ל-30 אלף ל"י פצוים מד"ר פטר עמנואל גר-נוחין, מבקר-מוסיקלי, אשר לדעתה גרם לה נזקים חמורים.

לנזקים היתה צורה של מאמר בירחון היהודי-האמריקאי החשוב קומנטרי. המאמר הופיע לפני שנתיים, טען בין השאר שאדיס דה-פיליפ היא לילדת אודיסה, וששינתה את התחום המקוריים של טראוויאטה וכרמן, כדי להתאים את האופרות הללו לקולה, שאינו יכול להגיע לגובה הדרוש, עד הצליל דו. טענה דה-פיליפ (פיליפסון), לפי שם נעוריה): "סילוף מקום הולדתי בא כדי לה-ציגני כאורחית אמריקאית ממדרגה שנייה, בעוד שהטענה על שוני הסולם באה להציגני כזמרת ממדרגה שנייה".

ערימה מוז ערימה. את העובדה ש מקום הולדתה הוא ניו-יורק, הוכיחה דה-פיליפ בעזרת הדרכון האמריקאי היורק, אותו נפגפה לעיני השופט. קשה יותר היה להוכיח את הטענה השנייה.

היא הופיעה בבית המשפט, לבושה בח-ליפת ארגמן דו-חלקית, הפיצה סביבה ענני בושם עדין, חייכה לעבר העתונאים: "אני מספקת לכם עבודה, לא כן?" אחר התיישבה בין בעלה, שמחה אבן-זוהר, לבין סניגורה, עורך-הדין אהרון פולנסקי, לבן-השיער ומ צוחצח ההליכות, שהיה לבוש בגלימה שחורה מבהיקה. אבן-זוהר היה עסוק אותה שעה בבנינה של ערימה ענקית מורכבת מאלבומים, כרונות וקטעי עתונות, שהכילו הוכחות חות-כות לצדקת הטענה.

על הספסל ממול ישב ד"ר גרדנוויץ, גבה קומה, דל שיער ורך קול, בלחית סניגורו הממושקף, ד"ר יהושע רוטנשטרייך. גם הם הצטיידו בערימה של נייר, המוכיחה ממש את ההיפך מן הערימה הנגדית.

מקהלה מדברת. האולם היה גדוש עתונאים, זמרי המקהלה לא היתה רגילה לתפ-משפט סתם. המקהלה לא היתה רגילה לתפ-קיד של קהל פאסיבי, פרצה מפעם לפעם בקולניות לתוך הדיון המשפטי, העמידה בנסיון קשה את סבלנותו של השופט.

אחת השאלות שהיו שנויות במחלוקה, היתה גישתה של אדיס דה-פיליפ לביקורת. "אינני מנתגדת לביקורת", הצהירה, "אך אני מתנגדת לביקורת רעה". ד"ר רוטנשט-רייך, חריף התפישה, לא איחר לשאול אם בביטוי ביקורת רעה היא מתכחשת לביקורת המכוננת נגדה, אך היא ענתה ש-ביקורת רעה, פרושה ביקורת בלתי הוגנת, פעמים מספר, כששאלותיו של רוטנשטרייך היו חלקלקות מדי, שלחה אדיס דה-פיליפ מבטים מבקשי-עזרה אל חבריה, עד שפולנסקי נאלץ לפקשה שלא תחפש ישועה בין ספסלי ה-קהל, תדבר ישר אל השופט. היא הפריחה חיור מתנצל.

לבידור מצצה זכתה גם פרשת העתונאים. המקרה היחיד שלא נזכר בבית המשפט: סכסוך האופרה-הפומה (העולם הזה 830, 835, 862). אולם הוא ריחף מעל כל הדיונים ובמיוחד מעל התעניינות הקהל. לא היה קל להחליט מי משני הצדדים, השרויים במתיחות עזה, יאבד ראשון את

"אדם נפל למים!"

שני אנשים היו במים: אליהו שיבי (32), סוואר מעולי יוון ויוסף הדרי (36), יליד הארץ. מיד אחריהם קפץ למים אדם נוסף. היה זה אריה הובמן (30), הספורטאי קצר-

נתבע פטר עמנואל גרדנוויץ

— או לא ?

הקומה והחייכני.

שלום בקושי. סיפר אריה: "אין זו קפיצתו הראשונה וגם לא, כפי הנראה, האחרונה. כשאני רואה טובע, או שחיין גרוע נאבק עם הגלים, אני מגיב אינסטינקטיבית. רק בתוך המים אני מתחיל לחשוב, לא לפני כן!"

לפני שנים מספר הציל אריה טובע בחוף הצפוני של תל-אביב: "הוא בקושי אומר לי שלום כשהוא פוגש אותי", מושך אריה בכתפיו הרחבות. "כנראה שחייו לא משושים בעיניו עד כדי להכיר תודה למי שהציל אותם." בשעות הפנאי עסק לא מעט באת-לטיקה, וזה במספר מדליות מחודת הספורט בלטרון, בה ישב כחבר אצ"ל. "עכשיו יצאתי קצת מהאמונים. יש בית וילד. אבל בני, מישקה, הוא בחור כארז. הוא היה ספורטאי אמיתי", הבן, מיכאל (15), חייך בהבנה, התנאה באביו לא פחות מאשר אביו התנאה בו.

עם כל גל, הפסקה? קפיצתו של אריה לא נשאה, הפעם, פרי: יוסף הדרי הגיע לחוף ללא עזרה. החיפושים אחר אליהו שיבי עלו בתוהו. הוא נעלם. לא נמצא עד היום.

הסירה נכנסה לגמל בדומיית מוות. על החוף נחלקו הדעות: אחדים טענו שהשנים נפלו למים, אחרים העידו שהם קפצו, מחשש שהסירה המזהפת תמחץ את ראשיהם. היו "עדיראיה" מושבעים לשתי הנוסחות. הור-כבה חזקה חקירה ונערץ משפט. הממשלה האשימה את שלטונות הגמל בחוסר-אחריות על מתן הפקודה לאסוף את הסווארים במזג אחר כה קשה.

אבר בנימין ליברמן, שישב ליד שולחן עבודתו הענקי, עליו היו מונחים משקפת ודיותה בצורת אנית-מלחמה, בקול באריטון עמוק ובמבטא רוסי: "70% מעבודתנו בת-קופת החורף נעשית בתנאים כאלה. נכון: העבודה קשה ומסוכנת ותודה לאל שמספר הקורבנות אינו גדול משהיה. אם נפסיק לעבוד עם כל גל, נוכל לסגור את הגמל. אך את זאת לא נעשה. להיפך, אנו נפרוק עוד אניות רבות".

המקרה לא זרע פחד או תבוסות גם בין עובדי גמל תל-אביב, שארעיים היסודי עובד בו עוד מהימים הראשונים, מתחילת מאורעות 1936. הם מתכוננים גם החורף לצאת לעבודתם הקשה והמסוכנת.

משפט

צלילי אופרה

אדיס דה-פיליפ אינה יכולה להתלונן: אם נתקלה בקשיים מסויימים שעה שעבדה

(המשך מעמוד 7)

את החיטה שהביאה אניית המשא האמרי-קאית א/א ק' ג'קסטון, אשר עגנה 1.5 קילי-מטר מהחוף. בערב הסתיימה הפריקה. הסווא-רים ישבו על סיפון האניה, חיכו לסירות שיחזירו אותם לחוף.

הסירות בוששו לבוא. במשרדו של מגדל הגמל, בנימין ליברמן, התנהלה ישיבת חירום. מפקדי הסירות, ספנים ומנהלי עבודה נכחו במקום. על השולחן היתה מונחת אוזרה מטעם התחנה המטאורולוגית שמזג האויר עלול להחמיר. הם היססו, אם להוריד את האנשים לחוף, או לתת להם לחכות

תובעת אדיס-דה-פיליפ

— דו

משך הלילה על סיפון האנייה, עד שהסערה תחלוף.

האלחוטאי הבריק לאנייה: "מה מצב הים סביב האנייה? האם הוצאת הסווארים אפשרית?" התשאבה: "הים סוער, אך ההר-רה אפשרית. הפועלים מבקשים שיקחו אותם לחוף".

מיפנה חריף. ההכרעה נפלה. סירות המנוע עזבו בזו אחר זו את הגמל. הן התקדמו לאיטן לעבר הספינה. מפקדי הסיר-רות לא נבהלו. הם ראו כבר ימים סוערים יותר. כמו-כן, מבנה הסירות המיוחד מואץ בעד התהפכותן בגלים הסוערים.

הסירה מספר 24 היתה האחרונה שעזבה את דופן האנייה, כשעל סיפונה 15 איש. עוד 12 נשארו על הסיפון. הם פחדו לרדת לסירות. כרגיל לוקחת סירה 20-18 איש, אך בפעם הזאת החליט מפקד הסירה, אליהו לניאדו, להימנע מלקחת את העומס המקסימלי.

כבר מהתחלה סחבה הרוח את הסירה צפונה מדי, קירבה אותה באופן מסוכן לש-טח הסלעים שבשפך הירקון. במטרה להיכנס לגמל, עשתה הסירה מיפנה חריף. התחילה להתקדם בזווית חדה לגלים המתקרבים. דבר זה גרם לנטייה חזקה על הצד. 50 מטר לפני הכניסה לגמל נשמעה צעקה עזה:

* בלויות בעלה, שמחה אבן-זוהר.

הארץ

500 עולים חדשים עומדים להגיע מחר לחופשה (זמנים).

ס. קוקי, רמת-גן ו-7000 שליחים, ח"כים גשרים יוצאים באותה אניה לעבודה.

יוסף לחדב, מתקן עתים ומציתים (מודעה בידיעות אחרונות).

שמחה בלושטיין, צה"ל

עת להדליק ועת לכבות.

שתי הקבוצות הרגימו משחק בעל

רמה נמוכה מאד, שהורים את 1000 ו-

צופים שחוו בו (ספורט ישראל).

מרדכי דן, צה"ל

נבל איתן

אורה מדוראקנדי סתיאנתן

גנדי אסר לחרוג